

Posudek rigorózní práce Mgr. Zdeňka Hrstky, Ph.D. „Psychosociální aspekty zahraničních mírových misí Armády České republiky“

Univerzita Karlova v Praze. Filozofická Fakulta.

Katedra psychologie. Praha 2012.

Autor se ve své práci zabývá zejména problematikou zátěže vojáků v zahraničních misích, klíčovou pozornost přitom věnuje problematice psychosociální.

Teoretická část práce je velmi rozsáhlá. Autor zde charakterizuje specifické sociální a interpersonální aspekty vojenského prostředí. V kontextu problematiky zahraničních vojenských misí se pak zaměřuje na otázky bojového stresu, posttraumatické stresové poruchy a obsáhle pojednává o syndromu vyhoření. V této části práce oceňuji kromě komplexního pojetí problematiky rovněž autorův vklad osobní zkušenosti, které dokumentuje i použitý obrazový doprovod.

Přínosem je také uměřené závěrečné shrnutí teoretické části. Rozsah úhlů pohledu, s nimiž autor pracuje, je ovšem někdy snad až přílišný, i když respektuji snahu o zpřístupnění a pochopení situace i pro čtenáře vně vojenského prostředí. Celkový dojem jinak pečlivého podání ruší občas drobné překlepy; příležitostně chybí odkaz na zdroj (např. s. 71, 2. odstavec).

Empirická část bilancuje nejprve výzkumné cíle a na jejich základě stanovuje 10 výchozích hypotéz. Menší počet hypotéz by ovšem působil sevřeněji a vedl patrně k jasnějšímu vyznění práce.

Velmi podrobně jsou v práci popsány základní výzkumné metody; většina z nich je také kompletně doložena v přílohách. Zde oceňuji zejména komplexní přístup autora k problému a rozsáhlou baterii použitých metod.

Pokud jde o zkoumaný soubor osob, zpracovává autor data jak od mužů, tak i od žen (dáno výběrem příslušníků zdravotní služby Armády ČR), což nebývá v obdobných výzkumech pravidlem. Bližší charakteristiky zkoumaných osob přehledně popisuje následující soubor tabulek.

Rovněž výsledky jsou prezentovány poměrně přehledně. Uvítala bych, kdyby autor podrobněji rozvedl hypotézu 3 o podprůměrné agresivitě zkoumaných a pokusil se ji detailněji interpretovat – souvisí s kontrolou agresivity vojáků z povolání, zdravotnickou profesí či jinými proměnnými? Také by mne zajímalo, zda autor zvažoval porovnání dat

mužů a žen v daném souboru; očekával by v tomto ohledu na základě vlastní zkušenosti i jiných výzkumů nějaké výraznější rozdíly?

Kapitola Diskuse bohužel představuje spíše jakési bilancování celé práce, postrádám zde jak úvahu o limitech výzkumu, tak diskusní porovnání s literárními zdroji. (To ovšem velmi stručně naznačuje kapitola Závěr, která jinak ve své většině opakuje již výše uvedené.) Přínosem je zde naopak naznačená snaha o dílčí interpretace výsledků.

Závěrem přes některé výhrady a s ohledem na nepříliš často zpracovávané téma doporučuji, aby se předložená práce stala předmětem obhajoby v rigorózním řízení na katedře psychologie FF UK.

V Praze 28.3.2012

PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.